

עטרת מרדכי

העלון השבועי להפצת תורה ברוחו של מרן הגה"צ הראשון לצ"ה הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

פ"ד אדר ב' תשפ"ד עלון מס' 460 פרשת פקודי

זמני השבת:

עיר	כניסה	יציאה	ר"ת
י-ם	17:12	18:25	19:05
רחובות	17:27	18:26	19:02
חיפה	17:18	18:26	19:01
ב"ש	17:29	18:26	19:02
ת"א	17:27	18:27	19:02

המאמר המרכזי

מאת ראש המוסדות הרב עקיבא יגאל אבן דנאן

למה חייבים לצאת מהדעת!?

שהפשט הוא שבכל פעם שעם ישראל יפקד - יתחייב על עוונותיו, הרי שתתוסף פקידה - פורענות גם על חטא העגל.

אך בעומק יש כאן הבטחה וברכה עצומה שבכל פעם שתהיה פקידה - חסרון, חטא ונפילה, הרי שבאותו רגע ממש תחל מאיתו יתברך פקידה לתוספת טובה וברכה, ומעצם הנפילה תחל צמיחת הישועה. ובמילים פשוטות בלי "והעיר שושן נבוכה" (אסתר ג' טו), לא ניתן היה להגיע ל-"ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר" (אסתר ח טז). וכותב מרן החיד"א זיע"א שכבר בסופי התיבות 'והעיר שושן נבוכה' (שהם רנה), נרמז שבעת הגזרה החלה לצמוח הרנה והישועה - לחיים!!! כל מהלך זה מתבאר בפרשתנו בדברי אוה"ח הקדוש זיע"א השואל: מדוע פרשתנו פותחת במילים: "אלה פקודי המשכן", ולא 'פקודי המשכן' וכדו' - מה משמעות המילה "אלה"?

והוא מסביר ש"אלה" זה של המשכן, הוא התיקון הגדול ל"אלה" אחר שהיה בחטא העגל, שאמרו עליו (שמות ל"ב ד') "אלה אלהיך ישראל", והקב"ה רצה ללמד אותנו שהתיקון הכי גדול לכל חטא הוא בדיק במה שהיה הקלקול, ואת הכל ניתן להפוך ולתקן! ולא רק לתקן אלא לרומם את מקום החטא לגילוי והשראת שכנה שלא היתה כדוגמתה לפני החטא, וכך אמר משה רבנו ע"ה "רבון העולם הריני מפויס שמחלת לישראל, אלא הודיע לעיני כל האומות שאין בלבך עליהם, א"ל הקב"ה חיך הריני משרה שכניתי בתוכם שנאמר (שמות כה) 'ועשו לי מקדש' ומכירין שמחלתי להם לכך נאמר 'משכן העדות' שעדות היא לישראל שמחל להם הקדוש ברוך הוא" (שמו"ר פקודי פ"ר נא).

כלומר באותו רגע שנפקדנו - נחסרנו ונפלטנו בחטא העגל, באותו רגע ממש היתה פקידה לטובה ואהבה בירידת השכינה לתוכנו במשכן, ולאחריו בבתי המקדשות ולאחריהם בבתי כנסיות ומדרשות - "אלה פקודי המשכן"! ניתן לומר בס"ד שזו הסיבה שתיקנו חז"ל להתבשם בפורים "מיחייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי" (מגילה ז), משום שאכן בלי לצאת מהדעת קשה להכיל את הסוד הקדוש והשמח הזה, שדוקא גדולת המן ע"י חטאנו, היא היא שגרמה לגדלות מרדכי ולנס פורים שמכוחו חזרנו מגלות בבל לבניית הבית השני, ובקרוב מכוחו, לבניית הבית השלישי בחסד וברחמים בימים ההם בזמן הזה - לחיים!!!

שבת שלום ומבורך באהבה וברוב חיבה

יסוד עצום לימד שלמה המלך בחוכמתו (קהלת א יח) "כי גרב חכמה רב-כעס" כלומר בכל פעם שעם ישראל הרבו כעס בעוונותיהם במשך הדורות, כעס זה עצמו הביא לאחריו רוב ברכה בריבוי תורה וישועה מעל הטבע.

וכך אומרת הגמרא (נדרים כב:) "אלמלא (לא) חטאו ישראל (בחטא העגל) - לא ניתן להם אלא חמשה חומשי תורה וספר יהושע בלבד - מאי טעמא? כי רוב חכמה רב כעס".

ומסביר רש"י (שם) שהסיבה שקיבלנו במשך הדורות ספרי הנביאים, הכתובים, גזרות דרבנן וכו' היא: "לפי ש(עם ישראל) בעטו וחטאו (וע"י כך) נוסף להם רוב חכמה (של) שאר הספרים להטריחן יותר" בלימוד התורה כדי לכפר על הכעס.

ואכן אומר ריש לקיש (מסכת ע"ז ה) "בואו ונחזיק טובה לאבותינו, שאלמלא הן לא חטאו - אנו לא באנו לעולם". כלומר אומר ר"ל בא ונהיה אמיתיים ונגיד תודה לאבותינו שחטאו בחטא העגל, שהרי אם הם לא היו חוטאים, לא היה חוזר מלאך המוות ויצה"ר לשלוט, והם לא היו מתים, ומימלא אנחנו לא היינו נולדים... אז יישר כח על העגל!

אנחנו לפני פורים, אז שמא הכל זה מתיחה לפורים! ח"ו, זו דרכו של עולם - רק נפילה מביאה לקימה ורק קללה מביאה לברכה אמיתית. וזו בעומק השמחה של פורים שגם מהחטאים שלנו תהיה בסוף חגיגה! דוקא משום שחטאו ונהנו מסעודת אשורוש והשתחוו לצלם (מגילה יב), קיבלנו את חג הפורים ואת כל מצוותיו - לחיים!!!

הגמרא אומרת (בבא בתרא י) ששאל משה רבנו את הקב"ה 'במה תרום קרנם של ישראל, ויודע שהם אהוביך גם כשהם חוטאים? והשיבו הקב"ה בפרשת "כי תשא". ולכאורה פלא שהרי דוקא פרשת כי תשא, היא הפרשה שבה הושפלנו לשאול תחתית ונתחייבו כליה?!

אלא מסביר אוה"ח הקדוש זיע"א (שמות ל"ב י"ב) "מה שאמר 'כי תשא' לשון נשיאות ראש... שתשא ראש בני ישראל שראשם נמוך לצד חסרונם במעשה העגל". כלומר הקב"ה מלמד אותנו לדורות שבכל פעם שיש ירידה והשפלה בקדושת ובכבוד ישראל בגלל חטאיהם, הרי שהתיקון הוא לעשות ונהפוך הוא, ולהרים את ראשנו למעלה ע"י תוספת קדושה, אורה וברכה יותר ממה שהיה לפני החטא!

בס"ד ניתן לומר שהברכה הכי גדולה הרמוזה בקללה הכי גדולה, נמצאת בפרשת 'כי תשא' בפסוק (לד לב) "ביום פוקדי ופקדתי"

החיזוק השבועי

הנקודה היחידה שחסרה לו. זה מה שהעידה המגילה על המן שאע"פ שהיה לו את כל הכסף והכבוד שבעולם אמר "וכל זה איננו שווה לי". למה? כי יש איש אחד בכל 127 המדינות שעוד לא משתח"ו ווה לי.

זאת העבודה שלנו בפורים לצעוק לה' הצילנו מקליפת המן עמלק, ולהתבונן בכל הטוב שה' עושה איתנו תמיד.

ניקוד. אלא כאן מגלה לנו הגמרא שכל הרוע של המן עמלק נובע מנקודה אחת 'כפיות טובה'! הנה הקב"ה שם את אדם הראשון בגן עדן ומצווה אותו "מכל עץ הגן אכול תאכל" אלפי סוגים של עצי פרי בטעם גן עדן... תתחיל לאכול! אבל רק מעץ אחד - אחד ויחיד! ממנו אל תאכל.

ומה קרה בסוף? בעצת הנחש אדם הראשון לא הסתכל על כל הטוב שהקב"ה נתן לו אלא רק על

מחה תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח, פורים בפתח ויש לנו ציווי למחות את עמלק לא להשאיר ממנו שריד ופליט, אבל איך עושים זאת. ורקעים ברגלים חזק כל פעם שמזכירים המן במגילה? מי זה עמלק - החמאס?

הגמרא הקדושה בחולין (קלט): מגלה לנו את הסוד 'המן מן התורה מנין דכתיב המן העץ'. ולכאורה מה הקשר, אפילו שאלו אותם אותיות אבל זה לא אותו

הליכות מבית מדרן

הלכות מצרן

יארציית באדר בשנה מעוברת מה נהגו לעשות?

אם ל"ע אדם נפטר בחודש אדר של שנה פשוטה הסמוכה לשנה מעוברת, יש אומרים שיעשה ג' פעמים "יום השנה", האחד, בחודש שבט שהוא י"א חודש מהפטירה, השני, בחודש אדר א' שהוא סמוך לסיים י"ב חדש של האבל, והשלישי באדר ב' שהוא סיום שנת האבל. מרן בעל הבא"ח דן בדבר זה באריכות, וביטל מכל וכל את אותם הנהגים לעשות יארציית ג' פעמים, וכתב שיש למחות ביד המורים לעשות כן כי הוא מנהג בורות. ומ"מ מסקנתו היא, שמי שרוצה לצום בשלושת המועדים שיצום (עיין בר"פ ח"ד סי' מ"א שהאריך בה).

ולמעשה לענין יום הפטירה:

לדעת השו"ע מתענים באדר ב', ולדעת הרמ"א באדר א', והוסיף שיש נוהגים יומיים (ועיין סי' תקס"ח סעי' ז' ולמש"ב וכה"ח שם). (מעובד משיעורי הרב בליון - 'קול צופיר')

וידוע שביום פטירת אביו ואמו צריך להרבות בלימוד התורה כדי לחזק את מזלו ואם אינו

הלכות שבת

האם מותר להוסיף דבש, מיץ לימון, חלב, לתוך כוס תה חמה?

כוס התה היא כלי שני בד"כ, כלי שני הוא הכלי אליו הועבר התבשיל ישירות מהכלי בו התבשל על גבי האש. ומן הדין גם כאשר התבשיל שבתוכו עדיין חם כשיעור שהיד סולדת, מותר להניח בתוכו דברי מאכל ומשקה שאינם מבושלים לפי שאין בכוחו לבלש.

ומאידך דעת פוסקי ספרד שאין להחמיר אלא באותם המזכרים בפירוש שהינם בכלל קלי הבישול, אך כל שאר המאכלים מותר לתנם בכלי שני כגון נתינת עלי נענע, פלחי לימון, דבש, חלב, מיני אבקות מרק, קפה, סוכר וכיו"ב בכלי שני.

(אור לציון ח"ב פ"ל ה, חזו"ע שבת ד' עמ' של שלו שעה, שו"ת יחזק דעת ו כב, וכן דעת החזו"א נב יט, אך הבן איש חי פרשת באו החמיר כדעת פוסקי אשכנז) ולכו"ע מותר לתת את הנ"ל בתוך כלי שלישי.

דעת פוסקי אשכנז להחמיר שלא להניח בכלי שני שחם

שו"ת בחושן משפט

הלווה כסף ונפטר הלוה.

שמעון לוח מראובן 100 ₪ ואחר כמה ימים נפטר, כשבא ראובן לנחם את בניו של שמעון מצא בבית שמעון 100 ₪ ולקחם ובא לשאול אם נהג כהוגן או שהיה צריך לתובעם לשלם?

תשובה:

נקדים שאין גובים כסף מיתומים על חוב אביהם, מכיוון שאנו חוששים שמא אביהם כבר פרע למלוה את כספו ואין איש יודע, לכן ממתינים עד שיגדלו ואז ידונו איתם, ואולי יעלו טענות חדשות וימצאו הוכחות שאכן פטורים הם מתשלום פרעון החוב.

פסק השו"ע (חו"מ קי"ב) שטעם שאין נפרעים מהקטנים, משום שחוששים שמא פרע אביהם למלוה מעות כשיעור החוב. ולכן אם תפס המלוה כסף בפירעון חובו מהיתומים, באופן שלא ראוהו עדים שלקח את הכסף מהם, יכול להחזיק בכך, מכיוון שיכול לטעון הכסף שלי ולא לקחתי מהם מעולם. נאמן לומר שלכם היה, וגביתי אותו בעבור חובי.

אבל בבית יוסף נראה שלא מסכים לגמרי שמותר לעשות זאת לכתחילה, לעומת הש"ך שכתב שמותר לעשות כן

אבל כשהיתומים הם גדולים הדין הוא שאם ירשו מאביהם בין קרקעות או מטלטלים מצוה עליהם לפרוע חוב אביהם, וכופין אותם לפרוע כמבואר בשו"ע (סי' קז), אלא שהם בוחרים כיצד לפרועו ממטלטלין או קרקע כראונם, וממילא אין לו לתפוס מהם, וגם אם תפס לא יועיל לו, אלא יפרעו לו כראונם או ממעות או ממטלטלין או קרקע.

אבל בבית יוסף נראה שלא מסכים לגמרי שמותר לעשות זאת לכתחילה, לעומת הש"ך שכתב שמותר לעשות כן

לסיכום:

נראה שאם היתומים קטנים יכול להשאיר אצלו את המעות. ואם היתומים גדולים צריך להגיע איתם לבי"ד.

שיעורי תורה מרבני בית מדרן במגוון נושאים <<< www.ateretm.org

העלון מוקדש לעילוי נשמת

אברהם בן רחל וגבריאל ז"ל

שמעיה בן חיה כריה ז"ל

שלום סאלם בן יעקב ז"ל

יקוט פרץ בת סולטנה ז"ל

אליאס אפרים בן אסתר ז"ל

סלמה שולמית בת אהרון ז"ל

רחל רעיה בת שרה ז"ל

משה בן שמחה ודוד ז"ל

עטרת תפארת

העלון מוקדש

לע"נ מלכה גינה בת רחל ע"ה

לרפואת מייכל ברכה בת שורה

אורייתא הפרשה מזווית נשית

"ויעש משה ככל אשר צוה ה' אתו כן עשה"

בצורה הבאה: יהי רצון שתשרה הברכה ב"מעשה ידינו" שאנו עושים למטה; ומתוך כך תשרה ברכה בפעולה הרוחנית של "מעשה ידינו" שנעשית למעלה - היינו בתכלית, כי בכל מעשה המשכן היו כוונות עמוקות, לא רק באופן העשייה אלא גם בתכלית המעשה. לאור פירוש זה ניתן להבין את אשר נאמר למשה: "והקמת את המשכן כמשפטו אשר הראית בהר" - כלל הציווי הן את הקמת המשכן כפי שהקב"ה הראה לו בגשמיות והן את הכוונות הנסתרות בכל דבר ודבר בכלל ובפרט.

משה רבינו ראה את המלאכה העשויה בשלימותה, את המשכן ואת כל כליו. הוא ראה כי בני ישראל עשו בדיוק כפי שנצטוו, גם באופן העשייה וגם בתכלית המעשה. מיד עמד וברך את ישראל שהקב"ה יסכים עמם ויברכם בברכה כפולה: שתשרה שכינה במעשה ידיהם - הן במעשה והן בתכליתו.

על פי הסברו של ה'בן איש חי' יובן מדוע בירך משה את ישראל שתשרה שכינה במעשה ידיהם אחר שכבר בנו את כלי המשכן. לכאורה **צריך היה לברך אותם בברכה זו קודם בניית המשכן**, כדי שעשיית הכלים תיעשה מתוך השראת שכינה?! אלא ברכתו של משה נאמרה אחרי הבנייה כי התכוונה גם למשמעות הרוחנית של הכלים. כאמור לעיל, כאשר ראה שלקחו את הכסף והזהב והפכו אותם מחולין לקדושה, לתכלית המעשה, ברכם בברכה המיוחדת. (מעובד מתוך דברי מרדכי)

בני ישראל שמעו ממשה רבינו את הציווי שציווה הקב"ה לעשות מקדש וכליו, ועשו ככל אשר נצטוו. **בפרשה כתוב שמונה עשרה פעמים: "כאשר צוה ה' כן עשו".**

בחז"ל מבואר, כי משה רבינו הסביר לבוני המשכן את כל אשר לימדו הקב"ה בבניית המשכן, כמו כן בדק בעצמו כל דבר ודבר כדי לראות שאכן המלאכה נעשתה בדיוק כפי שנצטווה. ולבסוף נאמר: "וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אותה כאשר צוה ה' כן עשו, ויברך אותם משה". ובמה ברכם?

כתב רש"י: "אמר להם: יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידכם, ויהי נועם ה' א-לקינו עלינו וכו', והוא אחד מי"א מזמורים שבתפילה למשה".

לכאורה, יש בפסוק זה שבברכת משה כפילות: "ומעשה ידינו כוננה עלינו"; "ומעשה ידינו כוננהו". רש"י בתהלים (צ', י"ז) מבאר כפילות זו: הברכה שברכם משה - כפולה היא: "ויהי נועם" "ומעשה ידינו כוננה עלינו" - על מלאכת המשכן בפועל; "ומעשה ידינו כוננהו" - בכל מעשה ידיכם, היינו ברכה רוחנית וברכה אישית לכל אחד ואחד לפי צרכיו.

ידועים דברי ה'בן איש חי' ע"ה בספרו 'לשון חכמים' על כך שאנו אומרים לפני קיום מצוות: "ויהי נועם". הוא מסביר את כפל הביטוי

תאמר לבית יעקב

ש"ת שהופנו למרן הרב בנושאי הבית היהודי

אלו הכנות נוספות יש לעשות לפני שבת?

תשובה

צריך להכין בערב שבת מלאי מספיק של נייר טישו וכדו' חתוך, וכן אם יש לו גליל של שקיות - צריך להפריד את השקיות שרוצה להשתמש בהן בשבת. כמו"כ יפריד את גביעי הלבן וכדו' שרוצה להשתמש בהם בשבת.

הרוצה לאכול סלט חתוך דק - יחתוך את הירקות כבר בערב שבת כדי לצאת מכל ספק.

טוב להכין רשימה של משימות שיש לעשות בערב שבת בבית (כגון: להכין את שעון השבת, כיבוי אור במקרר, בדיקת בגדים, סידור הארון, סידור המקרר וכיו"ב) בבחינת: "הוכינו את אשר יביאו", כדי לא לשכוח אף אחת מן המשימות.

(מתוך מאמר מרדכי-שבת)

פיה פתחה נשים ונפלאות

שהכול שלה

היינו נשואים שנתיים וחצי ללא ילדים, ולמעלה משנה היינו במעקבים רפואיים ובטיפולים שונים. חברה סיפרה לי על הריבה שהרבנית מכינה מהאתרוג של הרב זצ"ל ועל זוגות שזכו בזכות הברכה לישועות ולפרי בטן. מייד לאחר סוכות התקשרנו ללשכת הרב ואמרו שיעדכנו אותנו מתי להגיע.

כעבור שבוע בערך, התקשרו אלינו מלשכת הרב ואמרו לנו להגיע למחרת בבוקר. באותו בוקר היינו אמורים להתייצב השכם בבוקר בבית החולים "ביקור חולים" לצורך טיפולי פוריות. בעודי ממתנה ב"ביקור חולים", בעלי הלך לתפוס מקום בתור הארוך שנוצר ליד בית הרב.

בסופו של דבר, זכינו לקבל מהרב ברכה לזרע של קיימא בתוספת שתי חתיכות מהריבה, חתיכה לכל אחד מבני הזוג בכוס קטנה עם פתק בכתב ידו של הרב. כמדומני שעל הפתק היה רשום: "ברכתו שהכול", אבל אנחנו לא זוכרים זאת שבועות לאחר מכן נתברר לנו שההיריון נקלט, והרגשנו שברכתו של הרב עמדה לזכותנו. בתום 42 שבועות, לאחר למעלה משלוש שנים של תפילה וציפייה, נולד בנו הבכור. היה זה בדיוק באותה יממה בה עלה אחי, רס"ן בניה ריין הי"ד, בסערת הקרב השמימה במלחמת לבנון השנייה. במוצ"ש לפנות בוקר בירכנו "דין האמת" על אחי הי"ד, וביום ראשון לפנות בוקר בירכנו "הטוב והמטיב" - כי "חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה".

זכינו לברכתו של הרב לקרוא לבנו על שם אחי - בניה אורי. בימי השלושים, הלכו אחותי וגיסי לקבל ברכה מהרב לקראת אירוסיהם וסיפרו לרב את סיפור הלידה. אחותי סיפרה שהרב מייד קרא לרבנית ואמר לה: "תשמעי מה קרה בזכות הריבה שלך". **כאן למדנו שיעור נוסף על הכבוד והערכה שהרב רוחש לרבנית - "שהכול שלה".**

(מתוך אביהם של ישראל 3)

עטרת מרדכי לילדים

פרשת השבוע: פקודי

עלון הילדים מבית מרן הגה"צ הראשל"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

מעשה רב

אהבת הרב לשדרות

הרב זצ"ל אהב את הגרעונים התורניים בכל הארץ, שמיציים תורה. אך אנחנו, חברי הגרעין התורני בשדרות, זכינו לאהבה כפולה. לרב היתה שמורה אהבה מיוחדת לאנשים שנמצאים על קו הגבול וסובלים למען עם ישראל. בתקופה ההיא, וגם לפניו ואחריה, שדרות היתה מצויה תחת מסך של קסמים שנורו על-ידי הערבים מעבר לגבול, וחינו היו באיום ובסכנה מתמדת.

היה זה בתקופה שבה הרב היה בביתו לאחר האשפוז הראשון, מצבו הבריאותי לא היה טוב, בקשי הוא היה יכול לדבר, ואנחנו בקשנו רק ברכה קצרה. כשהרבנית שמעה שמדבר באנשי שדרות היא הסכימה לברכה מיוחדת לכבודנו, ברכה של חמש עד עשר דקות.

הרב לבש לכבודנו את הגלימה והופיע כשהוא יושב בכסא גלגלים. ישבנו בסלון ביתו והוא התחיל לברך אותנו ולומר לנו דברי תורה, ואף ספר לנו מספורי המיחדים המיוחדים, שמביאים את השומע לחזק בפה מלא. הפתיע אותנו לראות אותו במצב-רוח כל כך טוב, כשהוא יושב בכסא הגלגלים, סובל כאבים, ואנו יודעים שהוא לא יכול לדבר איתנו יותר מעשר דקות.

אחרי עשר דקות ראינו שהרב לא עוצר וממשיך לדבר איתנו ולעבר מענין לענין. וכשהרבנית סמנה לו לסיים, כי הוא חוב לנו, הוא ברך אותנו, אבל לא יכול לעצור. האהבה שראינו בעיניו באותה שעה היתה ללא גבול. שמענו אחר כך מהמשמשים של הרב כי שום קבוצה לא התקבלה אצל הרב אחרי האשפוז הראשון שלו למשך שעה ורבע, הזמן שבסופו של דבר הקדיש הרב לאנשי שדרות.

זו היתה הפעם האחרונה שבה ראינו את הרב. כואב לנו מאוד יחד עם כל בית ישראל, ואולי קצת יותר, לגדל אהבתו אלינו.

(אלון דויד, ראש העיר שדרות - מתוך אביהם של ישראל 2)

חידושים בפרשה

שבת שלום ילדים יקרים

חכמינו אמרו, שאחרי שבני-ישראל תרמו את תרומתם ברחב לב לבנית המשכן, היו אנשים צרי עין שהיתה קשה להם ההתנגיטות הרחבה לצורך השראת השכינה בישראל. אותם אנשים חכו לשעת כשר כדי לתקוף את משה ואת הקמת המשכן, ושעה זו אכן לא אחרה לבוא. צויו של משה על המשכן, נאמר מיד אחרי יום כפור, בהיותם עוד לרגלי הר-סיני. וכעבר חדשים מתחלת ההתקמה למשכן, מלאכתם של בצלאל ואהליאב השלמה, כך שלקראת סוף כסלו המשכן וכליו היו מוכנים להקמה. אך בארבעת החדשים שאחר כך, מאמצע החרף עד ראש חודש ניסן - היו חלקי המשכן עומדים בחלקיהם, מבלי שהרכבו, מבלי שהקימו אותם וכמוכן מבלי ששכינה שרתה בהם. "שלא היו יכולין להקימו". ומדוע לא הוקמו?

עמודי המשכן היו כבדים מאוד. רק העץ של כל עמוד היה בערך טוון! כל זה מלבד צפוי הזקב שהיה עליו. כך שכאשר משה רצה להקים את המשכן, הוא היה צריך להקים עשרות עמודים יחד, ועוד לחבר אותם על-ידי הברחים והבריוח התיכון, משמע משימה שנראית כבלתי אפשרית. ראו דתן ואבירם כי הגיעה שעת הכשר, ופנו בהתרסה כלפי כל ישראל: "לשוא תרמתם, משה לא יכול להקים משכן כזה כבוד! אי-אפשר להקים אותו! חבל על כספכם שהלך!".

מה עשה הקב"ה? הניח את עקר המלאכה בידי משה. "ולפי שלא עשה משה שום מלאכה במשכן, הניח לו הקדוש ברוך הוא את הקמתו. שלא היה יכול להקימו שום אדם מחמת כבד הקרשים, שאין כח באדם לזקפו, ומשה יכול היה להעמידו. אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא: אפשר להקים את כל זה על ידי אדם? ענה לו הקדוש ברוך הוא: עסוק אתה בידך, וזה יהיה נראה כאלו שאתם מקימו והוא נזקק וקם מאליו. וזה שנאמר: 'הוקם המשכן' - הוקם מאליו". הגמרא במסכת שבת אומרת, שתכונותיו של משה רבנו הן שנתנו לו את הזכות להקים את המשכן. הוא היה חכם, גבור, עשיר ובעל קומה. "שאמר מר: אין השכינה שורה אלא על חכם גבור ועשיר ובעל קומה". למרות שכל התכונות האלו היו קיימות במשה, אמר משה בענותנותו: "איך אפשר הקמתו על ידי אדם?", קמי שידע שהקמת המשכן והמקדש לא נעשית רק בידי אדם, אלא "מקדש ה' כוננו ידך". אנחנו עושים את שלנו והקב"ה עושה את העבודה. "אקרא לאלקים עלינו - לאל גומר עלי!" (תהלים 124) (מעבד מאביהם של ישראל על התורה)

חידות

1. במה היה מקסה ארון העדות?
2. מהם בגדי השרד?
3. ממה היו עשויים בגדי השרד?
4. איך כתבו "קודש לה'" על הציץ?
5. מה היה על המשכן במשך היום?
6. מהם שמות 12 אבני החשן?
7. באיזה צד של אהל מועד היה מנח השלחן?
8. ארון העדות נקרא כך על שם... (מ, כ)
9. מה ברך משה את העם בסיים מלאכת המשכן? (לט, מג)

בדיחה

הילד בוכה ווווווההה... האבא למה אתה בוכה, מתוקי?
הילד החלב נשפך לי. האבא אתה לא יודע שלא בוכים על חלב שנשפך?! הילד נכון אבל הוא נשפך על הטלפון שלך. האבא וווווווההה...

נדולים צדיקים

ז' אדר - יום פטירת משה רבנו

בשבועה באדר מת משה ובשבועה באדר נולד... מלמד שהקב"ה יושב וממלא שנותיהם של צדיקים מיזם ליום ומחדש לחדש.
על פי המסורת, ז' באדר הוא יום הולדתו ויום פטירתו של משה רבנו. במהלך הדורות הפך יום זה ליום מיוחד עבור 'חברה קדישא' - ארגון המפקד על קבורת המת וספוק צרכי הלוויה. ביום זה הם מסכמים את השנה האחרונה, מתפללים תפלות מיוחדות, מבקשים מחילה מהנפטרים, צמים ועורכים סעודה לכל אנשי חברה קדישא.
הסבה לכך היא, שכשם שהקב"ה התעסק בקבורתו של מרע"ה, אף הם זוכים יום-יום, במצוות חסד של אמת.
הטעם שזכה משה רבנו שנתעסק הקב"ה בקבורתו מבאר בגמרא שבשבועה שהיו ישראל עוסקים במצרים בבזיה היה משה רבנו יגע למצא את ארונו של יוסף ביציאת מצרים. אמר לו הקב"ה אם בעיניך דבר קטן עשיתי, חסד גדול הוא בעיני שלא בכסף וזהב השגחת, ואף אני ארד בכבודי ובעצמי לעשות עמך חסד כשתפטר מן העולם.
אחרי מלחמת העצמאות קבעה הרבנות את ז' באדר כיום הזכרון לחללי צה"ל שמקום קבורתם לא נודע. זכותם תגן עלינו.

בין הפותרים תערך הגרלה אחת לחודש על כרטיס ספר ע"ש 50 ש"ח

את התשובות יש לשלוח עד יום שלישי למייל ateretme@gmail.com או להניח בתיבה המונגת בחצר בית הכנסת רחוב זכריה מדאר 31א' רחובות לברורים 08-9397933